

**Dolnośląski
Wojewódzki
Urząd Pracy**

**RANKING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
W WOJEWÓDZTWIE DOLNOŚLĄSKIM**

**INFORMACJA SYGNALNA
ZA II PÓŁROCZE 2018 ROKU**

Marzec 2019

**ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE WOJ. DOLNOŚLĄSKIE
INFORMACJA SYGNALNA II PÓŁROCZE 2018**

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Specjaliści do spraw sprzedaży z dziedziny technologii teleinformatycznych
		Demonstratorzy wyrobów
		Położne z tytułem specjalisty
		Nurkowie
	zawód deficytowy	Projektanci aplikacji sieciowych i multimediiów
		Specjaliści do spraw baz danych i sieci komputerowych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Analitycy systemów komputerowych
		Pracownicy obsługi płacowej
		Agenci i administratorzy nieruchomości
		Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej
		Kierownicy do spraw technologii informatycznych i telekomunikacyjnych
		Kierownicy do spraw finansowych
		Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych
		Funkcjonariusze służby więziennej
		Monterzy sprzętu elektrycznego
		Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi
		Diagności laboratoryjni specjaliści
		Kierownicy sprzedaży w marketach
		Doradcy finansowi i inwestycyjni
		Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych
		Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok
		Operatorzy urządzeń teleinformatycznych
		Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi
		Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży
		Specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości
		Audiofonolodzy i logopedzi
		Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym
		Sprzedawcy na targowiskach i bazarach
		Sortowacze odpadów
		Kierownicy do spraw strategii i planowania
		Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Wyprawiacze skór, garbarze i pokrewni
		Elektrycy budowlani i pokrewni
Rzeczoznawcy (z wyłączeniem majątkowych)		
Przedstawiciele handlowi		
Szklarze		
Asystenci nauczycieli		
Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych		
Kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych		
Adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy		
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych		

RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony	Drukarze
		Agenci ubezpieczeniowi
		Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany
		Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Technicy rolnictwa i pokrewni
		Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej
		Ekonomiści
		Rolnicy upraw polowych
		Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni
		Kaletnicy, rymarze i pokrewni
		Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych
		Rolnicy upraw mieszanych
		Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni
		Rękodzielnicy wyrobów z drewna i pokrewnych materiałów
		Fotografowie
		Technicy technologii żywności
		Bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją
		Nauczyciele akademicki
		Kompozytorzy, artyści muzycy i śpiewacy
		Maszyniści kolejowi i metra
		Hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych
		Operatorzy maszyn tkackich i dziewiarskich
		Piekarze, cukiernicy i pokrewni
		Ogrodnicy
		Robotnicy leśni i pokrewni
		Pracownicy domowej opieki osobistej
		Szwaczki, hafciarki i pokrewni
		Fryzjerzy
		Robotnicy wykonujący prace proste w kopalniach i kamieniołomach
		Obuwnicy i pokrewni
		Położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
		Szyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni
		Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)
		Kasjerzy bankowi i pokrewni
		Operatorzy urządzeń energetycznych
		Malarze budowlani i pokrewni
		Kucharze
		Technicy archiwistów i pokrewni
		Właściciele sklepów
		Technicy mechanicy
		Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt
		Murarze i pokrewni
		Zamiatacze i pokrewni
		Ślusarze i pokrewni
		Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych
		Asystenci dentyści

		Tapicerzy i pokrewni
		Pracownicy świadczący usługi na ulicach
		Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni
		Gospodarze budynków
		Stolarze meblowi i pokrewni
		Operatorzy maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych
		Kelnerzy
		Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych
		Pracownicy obsługi biurowej
		Formierze odlewniczy i pokrewni
		Projektanci grafiki i multimedialnych
		Cieśle i stolarze budowlani
		Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych
		Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej
		Pomoce i sprzętaczk biurowe, hotelowe i pokrewne
		Zaopatrzeniowcy
		Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby
		Pracownicy usług domowych

*Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych został wykonany według nowej metodologii przygotowanej w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE w ramach EFS „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”.

OGÓLNE ZAŁOŻENIA METODOLOGICZNE

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest ważnym narzędziem wykorzystywanym przy planowaniu działań prowadzących do osiągnięcia równowagi na lokalnym rynku pracy. Jest on bowiem źródłem danych zarówno o poziomie popytu, jak i podaży na rynku pracy.

Od 2015 roku monitoring prowadzony jest w oparciu o nową metodologię. Opracowane zalecenia metodyczne prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych powinny umożliwić w szczególności realizację zakładanych celów:

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo - kwalifikacyjnej na powiatowym, wojewódzkim i krajowym rynku pracy,
- stworzenie bazy informacyjnej dla przewidywania struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, wojewódzkim i krajowym,
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych dla zapewnienia spójności z potrzebami rynku pracy,
- korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym i wyższym,
- usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów oraz kwalifikacji deficytowych i nadwyżkowych na lokalnych rynkach pracy,
- ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

Podstawowym źródłem informacji odnośnie bezrobotnych i ofert pracy według zawodów i specjalności są dane gromadzone w systemie Syriusz przez powiatowe urzędy pracy. Dane te stanowią zaledwie część informacji na temat całego rynku pracy. Nie istnieje

prawny obowiązek zgłaszania każdej oferty pracy do PUP przez pracodawcę, jak również bezrobotny nie jest zobligowany do rejestracji w urzędzie pracy. W związku z tym, zaleca się wprowadzenie do monitoringu dodatkowych źródeł danych, które umożliwią zwiększenie jego użyteczności poprzez szerszą analizę lokalnego, wojewódzkiego oraz krajowego rynku pracy.

Dodatkowe źródła danych można podzielić na:

- pierwotne – badanie ofert pracy upowszechnianych za pośrednictwem portali rekrutacyjnych w Internecie, a także badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw na lokalnym rynku pracy;
- wtórne – analiza danych dot. rynku edukacyjnego (SIO MEN oraz sprawozdanie o studiach wyższych S-10 GUS), badania odnośnie rynku pracy GUS (BAEL, badanie popytu na pracę) oraz system progностyczno-informacyjny.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych służy przede wszystkim ocenie relacji oraz niedopasowania pomiędzy popytowa i podażową stroną rynku pracy. W kontekście prawidłowej oceny sytuacji na rynku pracy – w tym określenia elementarnych grup zawodów odznaczających się deficytem bądź nadwyżką – niezwykle istotna wydaje się całościowa analiza rynku pracy i rynku edukacyjnego.

Mając na uwadze wykorzystanie pełnego zasobu informacji o rynku pracy i rynku edukacyjnym, zakłada się, że monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych będzie składać się z sześciu elementów: analizy ogólnej sytuacji na rynku pracy, rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, analizy umiejętności i uprawnień, analizy rynku edukacyjnego, analizy lokalnego rynku pracy na podstawie wyników badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw oraz prognoz rynku pracy.

W nowej metodologii przyjęto półroczny i roczny okres sprawozdawczy. Rankingi zawodów deficytowych i nadwyżkowych prowadzone będą półrocznie i rocznie, natomiast tylko raz w roku rekomenduje się przedstawiać analizę ogólnej sytuacji na rynku pracy, analizę rynku edukacyjnego, analizę lokalnego rynku pracy na podstawie badania kwestionariuszowego oraz analizę umiejętności i uprawnień. Publikowanie raportów z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych odbywać się będzie w następujących terminach:

Elementy monitoringu	Typ raportu	Data publikacji
Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy	raport roczny	do końca czerwca roku następnego
Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych	informacja sygnałna	za I półrocze do końca sierpnia za II półrocze do końca lutego następnego roku
Analiza umiejętności i uprawnień	raport roczny	do końca czerwca roku następnego
Analiza rynku edukacyjnego	raport roczny	do końca czerwca roku następnego
Analiza lokalnego rynku pracy na podstawie badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw	raport roczny	do końca czerwca roku następnego
Prognoza rynku pracy	raport roczny	do końca czerwca roku następnego

Prognoza rynku pracy opierać się będzie na corocznym badaniu kwestionariuszowym przedsiębiorstw z wykorzystaniem modelu ekonometrycznego z internetowego systemu prognozowania zatrudnienia przygotowanego w ramach projektu „Analiza procesów zachodzących na polskim rynku pracy i obszarze integracji społecznej w kontekście prowadzonej polityki gospodarczej”.

Nowo opracowana metodologia wprowadza zmienione definicje dla zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych:

Zawody deficytowe to takie, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów deficytowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba

bezrobotnych, odsetek długotrwale bezrobotnych jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody zrównoważone to takie, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów zrównoważonych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych, odsetek bezrobotnych długotrwale jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody nadwyżkowe to takie, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów nadwyżkowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bezrobotnych, długotrwale bezrobocie jest relatywnie wysokie, a napływ bezrobotnych przewyższa ich odpływ w danym okresie sprawozdawczym.

Podział na zawody deficytowe, zrównoważone i nadwyżkowe przeprowadzany jest dla elementarnych grup zawodów (kody czterocyfrowe). Wprowadzono także nowe mierniki służące kwalifikacji zawodu do jednej z grup. Szczegółowe informacje dotyczące nowej metodologii zawarto w opracowaniu „*Nowa metodologia prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy*”, którą można pobrać ze strony internetowej Dolnośląskiego Wojewódzkiego Urzędu Pracy.

Informacja sygnałna za II półrocze 2018 r. jest kolejną informacją sporządzoną według nowej metodologii. Obliczenia i tabele wynikowe, w oparciu o które zidentyfikowano zawody deficytowe, nadwyżkowe oraz zrównoważone przeprowadzone zostały przez firmę SIGNITY zarządzającą aplikacjami Syriusz i Viator.

Bartosz Kotecki

Wicedyrektor DWUP